

**Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»**

Кафедра спортивних ігор

Методичні рекомендації
для проведення практичних занять та організації самостійної роботи
з дисципліни **«СПОРТИВНІ ІГРИ З МЕТОДИКОЮ ВИКЛАДАННЯ»**

для здобувачів вищої освіти за першим (бакалаврським) рівнем
зі спеціальності 017 Фізична культура і спорт

Одеса – 2022

Рекомендовано до друку вченою радою
Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»
(Протокол № протокол 9 від 28 квітня 2022 року)

Рецензенти:

Ірина ПАНАСЮК, кандидат педагогічних наук, доцент Одеського фінансово-економічного коледжу Київського національного торговельно-економічного університету

Борис ДОЛИНСЬКИЙ завідувач кафедри гімнастики та спортивних єдиноборств ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», доктор пед. наук, професор

Упорядники:

Сергій РОМАНЕНКО – кандидат філософських наук, доцент, доцент кафедри спортивних ігор.

Ганна ТІТОВА – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри спортивних ігор.

Сергій РОМАНЕНКО, Ганна ТІТОВА

Методичні рекомендації для проведення практичних занять та організації самостійної роботи з дисципліни «Спортивні ігри з методикою викладання» для здобувачів вищої освіти за першим (бакалаврським) рівнем спеціальності 017 Фізична культура і спорт: метод. реком. Одеса: Університет Ушинського, 2022. 36 с.

ВСТУП

Навчальна дисципліна «Спортивні ігри з методикою викладання» складається з одного модуля та трьох змістовних модулів.

Змістовний модуль 1. «Тактика гандболу, методика навчання» включає в себе сім тем.

Змістовний модуль 2. «Тактика баскетболу, методика навчання» включає в себе шість тем.

Змістовний модуль 3. «Тактика волейболу, методика навчання» включає в себе сім тем.

Зміни освітньої парадигми в Україні спрямовані на модернізацію вищої школи та підготовку майбутніх фахівців високої кваліфікації в галузі фізичного виховання, які можуть конкурувати на ринку праці.

Не є виключенням і підготовка тренера-викладача з обраного виду спорту. Сфера діяльності фахівця-тренера зі спортивних ігор, зокрема, з баскетболу має досить широкий діапазон застосування, це робота в загальноосвітніх навчальних закладах, середніх професійних навчальних закладах, ДЮСШ, ДЮСШОР, закладах вищої освіти, командах вищих розрядів.

Основними умовами, які нині визначають напрями модернізації сучасної української освіти, є спрямування на розвиток творчого самостійного мислення студентів, їх професійних здібностей до майбутньої професійної діяльності, завдяки акцентуванню на творчу самостійну працю й підвищення активності у навчанні, використання активних методів у процесі навчання з метою ефективної професійної підготовки майбутніх фахівців. Все це також стосується процесу підготовки майбутнього тренера-викладача до професійної діяльності.

Дисципліна «Спортивні ігри з методикою викладання» є обов'язковою для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальності 017 Фізична культура і спорт, вивчається на денній та заочній формі навчання.

НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, ОПП, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань Освіта/Педагогіка	Статус дисципліни: Обов'язкова	
Змістових модулів – 3	Освітньо-професійна програма: Фізична культура і спорт	Рік навчання:	
		2-й	2-й
Індивідуальне навчально-дослідне завдання: комплекс фізичних вправ.	Спеціальність: <i>017 Фізична культура і спорт</i>	Семестр:	
Загальна кількість годин – 120		3-й – 4-й	3-й – 4-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 2	Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)	Лекції	
		6 год.	6 год.
		Практичні, семінарські	
		44 год.	20 год.
		Самостійна робота	
		52 год.	76 год.
		Індивідуальні завдання:	
18 год.	18 год.		
		Вид контролю: залік	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних та практичних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання: 42% - 58%

для заочної форми навчання: 22 % - 78%

1.2 Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни: формування у студентів базових знань і вмінь з планування і формулювання завдань навчання, застосування методик, технологій та практик пов'язаних з теорією і методикою організації та проведення навчально-тренувального процесу з видів спортивних ігор (гандбол, баскетбол, волейбол), опанування методик навчання індивідуальній тактиці гравця, груповим тактичним взаємодіям та системам організації командної тактики у нападі та захисті, удосконалення основних рухових умінь і навичок. Навчитися працювати в групах, ефективно брати участь у навчальному процесі.

Передумови для вивчення дисципліни: для вивчення навчальної дисципліни «Спортивні ігри з методикою викладання» студенти мають вивчати такі навчальні дисципліни, як «Анатомія людини і основи спортивної морфології», «Педагогіка», «Вступ до спеціальності та історія фізичної культури і спорту», «Рухливі ігри і методика викладання», «Фізіологія людини і вікова фізіологія», «Основи теорії і методики фізичного виховання».

Очікувані програмні результати навчання

1. ПРН 5. Засвоювати нову фахову інформацію, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.

2. ПРН 8. Здійснювати заходи з підготовки спортсменів, організації й проведення спортивних змагань.

3. ПРН 17. Знати та розуміти сутність, принципи, методи, форми та організацію процесу навчання і виховання людини.

4. ПРН 21. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

Очікувані результати навчання:

Унаслідок вивчення навчальної дисципліни студенти мають знати:

- основи пошуку нової фахової інформації, її оцінювання;
- механізми аналізу результатів власної навчальної діяльності і практичного досвіду колег;
- сутність, методи, форми, принципи і закономірності організації процесу спеціальної фізичної та тактичної підготовки, виховання провідних фізичних якостей у спортивних іграх;
- алгоритми застосування набутих знань з основ теорії і методики, правил, техніки і тактики у процесі підготовки в спортивних іграх (баскетбол, волейбол, гандбол);
- засади професійного спілкування українською та іноземною мовами, у сфері фізичного виховання, термінологію спортивних ігор; основи професійного дискурсу і етики ділової комунікації.

ВМІТИ:

- користуватися спеціальною та науково-методичною літературою, залучати інші джерела інформації і працювати з ними;
- використовувати фахову теоретичну інформацію, критично оцінювати власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег;
- керуватися дидактичними принципами, застосовувати відповідні методи і форми організації процесу спеціальної фізичної та тактичної підготовки у спортивних іграх (баскетбол, волейбол, гандбол);
- використовувати знання з основ теорії і методики, правил, техніки і тактики у процесі підготовки в спортивних іграх (баскетбол, волейбол, гандбол);
- спілкуватися українською та іноземною мовами у професійному середовищі, правильно використовувати термінологію спортивних ігор, володіти професійним дискурсом, дотримуватися етики ділової комунікації.

Унаслідок досягнення результатів навчання здобувачі вищої освіти в контексті змісту навчальної дисципліни мають опанувати такі компетентності:

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері фізичної культури і спорту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів відповідних наук, і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК 1. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями

ЗК 4. Здатність працювати в команді.

ЗК 9. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК 12. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Фахові компетентності спеціальності:

ФК 2 Здатність проводити тренування та супроводження участі спортсменів у змаганнях.

ФК 9. Здатність надавати долікарську допомогу під час виникнення невідкладних станів.

ФК 10. Здатність здійснювати навчання, виховання та соціалізацію людини у сфері фізичної культури і спорту, застосовуючи різні педагогічні методи та прийоми.

ФК 12. Здатність використовувати спортивні споруди, спеціальне обладнання та інвентар.

Міждисциплінарні зв'язки: «Легка атлетика і методика викладання», «Гімнастика, музично-ритмічне виховання і методика викладання», «Основи наукових досліджень, метрологія і біомеханіка», «Футбол і методика викладання», «Основи теорії і методики фізичного виховання».

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ПРАКТИЧНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

№ з/п	Назва теми	К-ть годин	
		Денна	Заочна
Змістовий модуль 1. Тактика гандболу, методика навчання			
1	<i>Усні доповіді, колективна співбесіда.</i> Тактика нападу. Індивідуальні тактичні дії у нападі з м'ячем та без м'яча, дії у захисті.	3	4
2	<i>Схематичне зображення вправ з ОМВ, робота в парах.</i> Тактика нападу. Групові тактичні взаємодії у нападі.	4	4
3	<i>Схематичне зображення вправ з ОМВ, робота в команді.</i> Тактика нападу. Організація командних атакуючих дій за системами нападу.	4	6
4	<i>Схематичне зображення вправ з ОМВ, робота в парах.</i> Тактика захисту. Групові тактичні взаємодії у захисті.	4	5
5	<i>Схематичне зображення вправ з ОМВ, робота в команді.</i> Тактика захисту. Організація командних захисних дій за системами захисту.	4	5
6	<i>Рольова гра, дискусія.</i> Тактика гри воротаря при захисті воріт та організації атакуючих дій.	4	5
	Разом	23	29
Змістовий модуль 2. Тактика баскетболу, методика навчання			
1	<i>Усні доповіді, колективна співбесіда.</i> Тактика нападу. Індивідуальні тактичні дії у нападі з м'ячем та без м'яча.	2	1
2	<i>Схематичне зображення вправ з ОМВ, робота в парах.</i> Тактика нападу. Групові тактичні взаємодії у нападі.	2	1
3	<i>Схематичне зображення вправ з ОМВ, робота в команді.</i> Тактика нападу. Організація командних атакуючих дій за системами нападу.	4	1
4	<i>Усні доповіді, колективна співбесіда.</i> Тактика захисту. Індивідуальні тактичні дії гравців у захисті.	2	1
5	<i>Схематичне зображення вправ з ОМВ, робота в парах.</i> Тактика захисту. Групові тактичні взаємодії у захисті.	2	1
6	<i>Схематичне зображення вправ з ОМВ, робота в команді.</i> Тактика захисту. Організація командних тактичних захисних дій за системами захисту.	4	1
	Разом	16	6
Змістовий модуль 3. Тактика волейболу, методика навчання			
1	<i>Усні доповіді, колективна співбесіда.</i> Тактика нападу. Індивідуальні та групові тактичні дії у нападі з м'ячем та без м'яча.	2	1
2	<i>Схематичне зображення вправ з ОМВ, робота в парах.</i> Тактика нападу. Групові тактичні взаємодії у нападі.	2	1
3	<i>Схематичне зображення вправ з ОМВ, робота в команді.</i> Тактика нападу. Організація командних атакуючих дій за системами нападу.	2	1
4	<i>Усні доповіді, колективна співбесіда.</i> Тактика захисту. Індивідуальні	2	1

	тактичні дії гравців у захисті.		
5	Схематичне зображення вправ з ОМВ, робота в парах. Тактика захисту. Групові тактичні взаємодії гравців у захисті.	2	
6	Схематичне зображення вправ з ОМВ, робота в команді. Тактика захисту. Організація командних тактичних захисних дій за системами захисту.	2	1
7	Рольова гра, дискусія. Основи планування процесу спеціальної фізичної підготовки у волейболі. Письмова робота: «Основи тактичної підготовки в спортивних іграх (гандбол, баскетбол, волейбол), методика навчання».	2	1
Разом:		14	6

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Розподіл годин самостійної роботи студентів

№ з/п	Назва теми	К-ть годин		Форма контролю
		Денна	Заочна	
Змістовий модуль 1. Тактика гандболу, методика навчання				
1	Тактика нападу. Індивідуальні тактичні дії у нападі з м'ячем та без м'яча, дії у захисті.	3	4	усне опитування, схематичне зображення вправ з ОМВ, презентація результатів самостійної роботи, складання глосарію, письмове опитування
2	Тактика нападу. Групові тактичні взаємодії у нападі.	4	4	
3	Тактика нападу. Організація командних атакуючих дій за системами нападу	4	6	
4	Тактика захисту. Групові тактичні взаємодії у захисті.	4	5	
5	Тактика захисту. Організація командних захисних дій за системами захисту	4	5	
6	Тактика гри воротаря при захисті воріт та організації атакуючих дій.	4	5	
Разом:		23	29	
Змістовий модуль 2. Тактика баскетболу, методика навчання				
1	Тактика нападу. Індивідуальні тактичні дії у нападі з м'ячем та без м'яча.	2	3	усне опитування, усне опитування, схематичне зображення вправ з ОМВ, презентація результатів самостійної роботи, складання глосарію, письмове опитування
2	Тактика нападу. Групові тактичні взаємодії у нападі.	3	4	
3	Тактика нападу. Організація командних атакуючих дій за системами нападу.	3	6	
4	Тактика захисту. Індивідуальні тактичні дії гравців у захисті.	2	3	
5	Тактика захисту. Групові тактичні взаємодії у захисті.	3	4	
6	Тактика захисту. Організація командних	2	5	

	тактичних захисних дій за системами захисту.			
Разом:		15	25	
Змістовий модуль 3. Тактика волейболу, методика навчання				
1	Тактика нападу. Індивідуальні та групові тактичні дії у нападі з м'ячем та без м'яча.	2	3	усне опитування, схематичне зображення вправ з ОМВ, презентація результатів самостійної роботи, складання глосарію, письмове опитування
2	Тактика нападу. Групові тактичні взаємодії у нападі.	2	3	
3	Тактика нападу. Організація командних атакуючих дій за системами нападу.	2	3	
4	Тактика захисту. Індивідуальні тактичні дії гравців у захисті.	2	3	
5	Тактика захисту. Групові тактичні взаємодії гравців у захисті.	2	4	
6	Тактика захисту. Організація командних тактичних захисних дій за системами захисту.	2	3	
7	Основи планування процесу спеціальної фізичної підготовки у волейболі.	2	3	
Разом:		14	22	
Усього:		52	76	

ЗАВДАННЯ ДЛЯ ПРАКТИЧНОЇ ТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ЗА ЗМІСТОВИМИ МОДУЛЯМИ ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ТАКТИКА ГАНДБОЛУ, МЕТОДИКА НАВЧАННЯ.

Тема 1. Тактика гри: класифікація командних тактичних дій, групових взаємодій та індивідуальних тактичних дій у гандболі, методика навчання.

Завдання до практичної роботи

Виконання фізичних вправ, Усні доповіді, схематичне зображення вправ з ОМВ, колективна співбесіда.

- 1) Вибір місця;
- 2) доцільність вибору технічних прийомів нападу та захисту;
- 3) своєчасність їх застосування відповідно до ігрової ситуації;
- 4) індивідуальні тактичні дії воротаря; методика навчання.

Завдання до самостійної роботи

1) Практичне виконання вправ, які відтворюють реалізацію індивідуальних тактичних дій у гандболі: вибір місця; доцільність вибору технічних прийомів нападу та захисту; своєчасність їх застосування відповідно до ігрової ситуації; індивідуальні тактичні дії воротаря.

2) Усна характеристика та аналіз виконаних індивідуальних тактичних дій. Схематичні зображення виконаних вправ з ОМВ.

Рекомендовані джерела інформації.

Базова

1. Костюкевич В. М. Теорія і методика спортивної підготовки (на прикладі командних ігрових видів спорту). Навчальний посібник. Вінниця : Планер, 2014. 616 с.

2. Наумчук В. І. Теоретико-методичні основи навчання спортивним іграм : навчально-методичний посібник. Тернопіль : Астон, 2017. 180 с.

3. Соловей О. М., Соловей Д. О. Основи навчання тактики гри в гандбол. Навчальний посібник. Дніпро. Видавництво : 2018. 112 с.

Допоміжна

1. Гандбол. Міжнародні правила гри. Київ, 2016. 88 с.

2. Драчук А. І., Свіршук Н. С. Теорія і методика викладання гандболу : навчальний посібник. Вінниця: «Ландо ЛТД», 2012. 152 с.

Інформаційні ресурси

1. Сайт бібліотеки університету Ушинського: <http://library.pdpu.edu.ua>

Тема 2. Тактика нападу. Індивідуальні тактичні дії у нападі з м'ячем та без м'яча, дії у захисті. Вибір місця, доцільність вибору технічних прийомів нападу та захисту, своєчасність їх застосування відповідно до ігрової ситуації. Індивідуальні тактичні дії воротаря. Методика навчання.

Завдання до практичної роботи

Виконання фізичних вправ, Усні доповіді, схематичне зображення вправ з ОМВ, колективна співбесіда.

1. Вибір місця;
2. доцільність вибору технічних прийомів нападу та захисту;
3. своєчасність їх застосування відповідно до ігрової ситуації;
4. індивідуальні тактичні дії воротаря;
5. методика навчання.

Завдання до самостійної роботи

1) Описати виконання вправ, які відтворюють реалізацію індивідуальних тактичних дій у гандболі: вибір місця; доцільність вибору технічних прийомів нападу та захисту; своєчасність їх застосування відповідно до ігрової ситуації; індивідуальні тактичні дії воротаря.

2) Усна характеристика та аналіз виконаних індивідуальних тактичних дій. Схематичні зображення виконаних вправ з ОМВ

Рекомендовані джерела інформації.

Базова

1. Костюкевич В. М. Теорія і методика спортивної підготовки (на прикладі командних ігрових видів спорту). Навчальний посібник. Вінниця : Планер, 2014. 616 с.

2. Наумчук В. І. Теоретико-методичні основи навчання спортивним іграм : навчально-методичний посібник. Тернопіль : Астон, 2017. 180 с.

3. Соловей О. М., Соловей Д. О. Основи навчання тактики гри в гандбол. Навчальний посібник. Дніпро. Видавництво : 2018. 112 с.

Допоміжна

1. Гандбол. Міжнародні правила гри. Київ, 2016. 88 с.

2. Драчук А. І., Свірщук Н. С. Теорія і методика викладання гандболу : навчальний посібник. Вінниця: «Ландо ЛТД», 2012. 152 с.

Тема 3. Тактика нападу. Групові тактичні взаємодії у нападі: «хрест», «вісімка», «стягування», «заслін» та інші. Застосування в структурі систем нападу. Методика навчання.

Завдання до практичної роботи

Виконання фізичних вправ, схематичне зображення вправ з ОМВ, робота в команді, усні доповіді.

1) «швидкий прорив» (взаємодії двох, трьох гравців при організації контратаки довгою передачею та короткими передачами, взаємодія з воротарем);

2) «позиційний напад» (варіанти 5:1, 4:2, 3:3, 2:4; взаємодія з лінійним гравцем);

3) «при чисельній нерівності» (у більшості, у меншості);

4) методика навчання.

Завдання до самостійної роботи

1) Описати виконання вправ, які відтворюють реалізацію командних атакуючих дій: «швидкий прорив»; «позиційний напад»; «при чисельній нерівності»

2) Усна характеристика та аналіз виконаних командних атакуючих дій.

3) Схематичні зображення виконаних вправ з ОМВ

Рекомендовані джерела інформації.

Базова

1. Костюкевич В. М. Теорія і методика спортивної підготовки (на прикладі командних ігрових видів спорту). Навчальний посібник. Вінниця : Планер, 2014. 616 с.

2. Наумчук В. І. Теоретико-методичні основи навчання спортивним іграм : навчально-методичний посібник. Тернопіль : Астон, 2017. 180 с.

3. Соловей О. М., Соловей Д. О. Основи навчання тактики гри в гандбол. Навчальний посібник. Дніпро. Видавництво : 2018. 112 с.

Допоміжна

1. Гандбол. Міжнародні правила гри. Київ, 2016. 88 с.

2. Драчук А. І., Свірщук Н. С. Теорія і методика викладання гандболу : навчальний посібник. Вінниця: «Ландо ЛТД», 2012. 152 с.

Тема 4. Тактика нападу. Організація командних атакуючих дій за системами нападу: «швидкий прорив» (взаємодії двох, трьох гравців при організації контратаки довгою передачею та короткими передачами, взаємодія з воротарем); «позиційний напад» (варіанти 5:1, 4:2, 3:3, 2:4; взаємодія з лінійним гравцем); «при чисельній нерівності» (у більшості, у меншості). Методика навчання.

Завдання до практичної роботи

Виконання фізичних вправ, схематичне зображення вправ з ОМВ, робота в команді, усні доповіді.

1. «швидкий прорив» (взаємодії двох, трьох гравців при організації контратаки довгою передачею та короткими передачами, взаємодія з воротарем);

2. «позиційний напад» (варіанти 5:1, 4:2, 3:3, 2:4; взаємодія з лінійним гравцем);

3. «при чисельній нерівності» (у більшості, у меншості);

4. методика навчання.

Завдання до самостійної роботи

1. Описати виконання вправ, які відтворюють реалізацію командних атакуючих дій: «швидкий прорив»; «позиційний напад»; «при чисельній нерівності»

2. Усна характеристика та аналіз виконаних командних атакуючих дій.

3. Схематичні зображення виконаних вправ з ОМВ

Рекомендовані джерела інформації.

Базова

1. Костюкевич В. М. Теорія і методика спортивної підготовки (на прикладі командних ігрових видів спорту). Навчальний посібник. Вінниця : Планер, 2014. 616 с.

2. Наумчук В. І. Теоретико-методичні основи навчання спортивним іграм : навчально-методичний посібник. Тернопіль : Астон, 2017. 180 с.

3. Соловей О. М., Соловей Д. О. Основи навчання тактики гри в гандбол. Навчальний посібник. Дніпро. Видавництво : 2018. 112 с.

Допоміжна

1. Гандбол. Міжнародні правила гри. Київ, 2016. 88 с.

2. Драчук А. І., Свірщук Н. С. Теорія і методика викладання гандболу : навчальний посібник. Вінниця: «Ландо ЛТД», 2012. 152 с.

Тема 5. Тактика захисту. Групові тактичні взаємодії у захисті: «групове блокування кидків», «підстрахування», «проковзування», «перемикання», «перемикання на вхід у лінію». Застосування групових тактичних взаємодій в структурі систем захисту. Взаємодія з воротарем. Методика навчання.

Завдання до практичної роботи

Виконання фізичних вправ, схематичне зображення вправ з ОМВ, усні доповіді, робота в парах.

- 1) «групове блокування кидків»;
- 2) «підстрахування»;
- 3) «проковзування»;
- 4) «перемикання»;
- 5) «перемикання на вхід у лінію»;
- 6) застосування групових тактичних взаємодій в структурі систем захисту;
- 7) взаємодія з воротарем;
- 8) методика навчання.

Завдання до самостійної роботи

1) Описати виконання вправ які відтворюють реалізацію групових тактичних взаємодій у захисті: «групове блокування кидків»; «підстрахування»; «проковзування»; «перемикання»; «перемикання на вхід у лінію»; застосування групових тактичних взаємодій в структурі систем захисту; взаємодія з воротарем;

2) Усна характеристика та аналіз виконаних групових тактичних взаємодій.

3) Схематичні зображення виконаних вправ з ОМВ

Рекомендовані джерела інформації.

Базова

1. Костюкевич В. М. Теорія і методика спортивної підготовки (на прикладі командних ігрових видів спорту). Навчальний посібник. Вінниця : Планер, 2014. 616 с.

2. Наумчук В. І. Теоретико-методичні основи навчання спортивним іграм : навчально-методичний посібник. Тернопіль : Астон, 2017. 180 с.

3. Соловей О. М., Соловей Д. О. Основи навчання тактики гри в гандбол. Навчальний посібник. Дніпро. Видавництво : 2018. 112 с.

Допоміжна

1. Гандбол. Міжнародні правила гри. Київ, 2016. 88 с.
2. Драчук А. І., Свірщук Н. С. Теорія і методика викладання гандболу : навчальний посібник. Вінниця: «Ландо ЛТД», 2012. 152 с.

Тема 6. Тактика захисту. Організація командних тактичних захисних дій за системами захисту: «персональний захист», «зонний захист» (варіанти 6:0, 5:1, 4:2, 3:3), «змішаний захист» (варіанти 5+1, 4+2). Взаємодія з воротарем. Методика навчання.

Завдання до практичної роботи

Виконання фізичних вправ, усні доповіді, схематичне зображення вправ з ОМВ, робота в команді.

- 1) «персональний захист»;
- 2) «зонний захист» (варіанти 6:0, 5:1, 4:2, 3:3);
- 3) «змішаний захист» (варіанти 5+1, 4+2);
- 4) взаємодія з воротарем; методика навчання.

Завдання до самостійної роботи

1) Описати виконання вправ які відтворюють реалізацію командних захисних дій: персональний захист»; «зонний захист» (варіанти 6:0, 5:1, 4:2, 3:3); «змішаний захист» (варіанти 5+1, 4+2); взаємодія з воротарем;

2) Усна характеристика та аналіз виконаних командних захисних дій.

Схематичні зображення виконаних вправ з ОМВ

Рекомендовані джерела інформації.

Базова

1. Костюкевич В. М. Теорія і методика спортивної підготовки (на прикладі командних ігрових видів спорту). Навчальний посібник. Вінниця : Планер, 2014. 616 с.

2. Наумчук В. І. Теоретико-методичні основи навчання спортивним іграм : навчально-методичний посібник. Тернопіль : Астон, 2017. 180 с.

3. Соловей О. М., Соловей Д. О. Основи навчання тактики гри в гандбол. Навчальний посібник. Дніпро. Видавництво : 2018. 112 с.

Допоміжна

1. Гандбол. Міжнародні правила гри. Київ, 2016. 88 с.
2. Драчук А. І., Свірщук Н. С. Теорія і методика викладання гандболу : навчальний посібник. Вінниця: «Ландо ЛТД», 2012. 152 с.

Тема 7. Тактика гри воротаря при захисті воріт та організації атакуючих дій. Взаємодія воротаря з польовими гравцями в організації захисних

дій (персональний захист, зонний захист, змішаний захист); взаємодія воротаря з нападниками в організації атакуючих дій (швидкий прорив, позиційний напад).

Завдання до практичної роботи

Усні доповіді, рольова гра, дискусія.

1) взаємодія воротаря з польовими гравцями в організації захисних дій (персональний захист, зонний захист, змішаний захист);

2) взаємодія воротаря з нападниками в організації атакуючих дій (швидкий прорив, позиційний напад).

Завдання до самостійної роботи

1) виконання вправ які відтворюють реалізацію атакуючих дій воротаря: взаємодія воротаря з польовими гравцями в організації захисних дій (персональний захист, зонний захист, змішаний захист); взаємодія воротаря з нападниками в організації атакуючих дій (швидкий прорив, позиційний напад)..

2) Усна характеристика та аналіз виконаних атакуючих дій воротаря.

3) Схематичні зображення виконаних вправ з ОМВ

Рекомендовані джерела інформації.

Базова

1. Нестеровский Д. И. Баскетбол: Теория и методика обучения. — М.: Академия, 2006. — 336 с.

2. Спортивные игры. Техника, тактика, методика обучения: [учебник] / Ю. Д. Железняк, Ю. М. Портнов, В. П. Савин. — М.: Академия, 2008. — 520с.

Допоміжна

1. Железняк Ю. Д., Портнов Ю. М. Спортивные игры. — М.: Издательский центр Академия, 2002. — 520 с.

Інформаційні ресурси

1. Сайт бібліотеки університету Ушинського: <http://library.pdpu.edu.ua>

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ТАКТИКА БАСКЕТБОЛУ, МЕТОДИКА НАВЧАННЯ.

Тема 1. Тактика гри: класифікація командних тактичних дій, групових взаємодій та індивідуальних тактичних дій у баскетболі, методика навчання.

Рекомендовані джерела інформації.

Базова

1. Нестеровский Д. И. Баскетбол: Теория и методика обучения. — М.: Академия, 2006. — 336 с.

2. Спортивные игры. Техника, тактика, методика обучения: [учебник] / Ю. Д. Железняк, Ю. М. Портнов, В. П. Савин. — М.: Академия, 2008. — 520с.

Допоміжна

1. Железняк Ю. Д., Портнов Ю. М. Спортивные игры. — М.: Издательский центр Академия, 2002. — 520 с.
2. Костюкевич В. М., Вознюк Т. В., Драчук А. І. Теорія і методика викладання спортивних ігор. Вінниця : Планер, 2012. 228 с.

Інформаційні ресурси

1. Сайт бібліотеки університету Ушинського: <http://library.pdpu.edu.ua>

Тема 2. Тактика нападу. Індивідуальні тактичні дії у нападі з м'ячем та без м'яча: (вибір місця, переміщення у вільні зони) та з м'ячем (застосування розворотів, ведення, зупинок). Методика навчання.

Завдання до практичної роботи

Виконання фізичних вправ колективна співбесіда, схематичне зображення вправ з ОМВ, усні доповіді.

- 1) без м'яча (вибір місця, переміщення у вільні зони);
- 2) з м'ячем (застосування розворотів, ведення, зупинок);
- 3) методика навчання.

Завдання до самостійної роботи

1. Описати виконання вправ які відтворюють реалізацію індивідуальних тактичних дії у нападі: без м'яча (вибір місця, переміщення у вільні зони); з м'ячем (застосування розворотів, ведення, зупинок);
2. Усна характеристика та аналіз виконаних індивідуальних тактичних дій.
3. Схематичні зображення виконаних вправ з ОМВ.

Рекомендовані джерела інформації.

Базова

1. Нестеровский Д. И. Баскетбол: Теория и методика обучения. — М.: Академия, 2006. — 336 с.
2. Спортивные игры. Техника, тактика, методика обучения: [учебник] / Ю. Д. Железняк, Ю. М. Портнов, В. П. Савин. — М.: Академия, 2008. — 520с.

Допоміжна

1. Железняк Ю. Д., Портнов Ю. М. Спортивные игры. — М.: Издательский центр Академия, 2002. — 520 с.
2. Костюкевич В. М., Вознюк Т. В., Драчук А. І. Теорія і методика викладання спортивних ігор. Вінниця : Планер, 2012. 228 с.

Інформаційні ресурси

1. Сайт бібліотеки університету Ушинського: <http://library.pdpu.edu.ua>

Тема 3. Тактика нападу. Групові тактичні взаємодії у нападі: двох гравців (віддай передачу та виходь) та трьох гравців (трійка, мала вісімка, схресний вихід, подвійний заслін). Застосування в структурі систем нападу. Методика навчання.

Завдання до практичної роботи

Виконання фізичних вправ Схематичне зображення вправ з ОМВ, робота в парах, усні доповіді.

- 1) двох гравців (віддай передачу та виходь);
- 2) трьох гравців (трійка, мала вісімка, схресний вихід, подвійний заслін);
- 3) застосування в структурі систем нападу; методика навчання.

Завдання до самостійної роботи

1) виконання вправ які відтворюють реалізацію групових тактичних взаємодій: двох гравців (віддай передачу та виходь); трьох гравців (трійка, мала вісімка, схресний вихід, подвійний заслін); застосування в структурі систем нападу.

- 2) Усна характеристика та аналіз виконаних групових тактичних взаємодій.
- 3) Схематичні зображення виконаних вправ з ОМВ.

Рекомендовані джерела інформації.

Базова

1. Нестеровский Д. И. Баскетбол: Теория и методика обучения. — М.: Академия, 2006. — 336 с.
2. Спортивные игры. Техника, тактика, методика обучения: [учебник] / Ю. Д. Железняк, Ю. М. Портнов, В. П. Савин. — М.: Академия, 2008. — 520с.

Допоміжна

1. Железняк Ю. Д., Портнов Ю. М. Спортивные игры. — М.: Издательский центр Академия, 2002. — 520 с.
2. Костюкевич В. М., Вознюк Т. В., Драчук А. І. Теорія і методика викладання спортивних ігор. Вінниця : Планер, 2012. 228 с.

Інформаційні ресурси

1. Сайт бібліотеки університету Ушинського: <http://library.pdpu.edu.ua>

Тема 4. Тактика нападу. Організація командних атакуючих дій за системами нападу. Організація командних тактичних дій у нападі. Система стрімкого нападу (швидкий прорив, ешелонний прорив). Система позиційного нападу (через центрального гравця, без центрального гравця) Система позиційного нападу з одним центровим «хрест». Методика навчання.

Завдання до практичної роботи

Виконання фізичних вправ, схематичне зображення вправ з ОМВ, робота в команді. усні доповіді.

- 1) організація командних тактичних дій у нападі;
- 2) система стрімкого нападу (швидкий прорив, ешелонний прорив);
- 3) система позиційного нападу (через центрального гравця, без центрального гравця);
- 4) система позиційного нападу з одним центровим «хрест»; методика навчання.

Завдання до самостійної роботи

1) Описати виконання вправ які відтворюють реалізацію командних атакуючих дій: організація командних тактичних дій у нападі; система стрімкого нападу (швидкий прорив, ешелонний прорив); система позиційного нападу (через центрального гравця, без центрального гравця); система позиційного нападу з одним центровим «хрест».

- 2) Усна характеристика та аналіз виконаних командних атакуючих дій.
- 3) Схематичні зображення виконаних вправ з ОМВ.

Рекомендовані джерела інформації.

Базова

1. Нестеровский Д. И. Баскетбол: Теория и методика обучения. — М.: Академия, 2006. — 336 с.
2. Спортивные игры. Техника, тактика, методика обучения: [учебник] / Ю. Д. Железняк, Ю. М. Портнов, В. П. Савин. — М.: Академия, 2008. — 520с.

Допоміжна

1. Железняк Ю. Д., Портнов Ю. М. Спортивные игры. — М.: Издательский центр Академия, 2002. — 520 с.
2. Костюкевич В. М., Вознюк Т. В., Драчук А. І. Теорія і методика викладання спортивних ігор. Вінниця : Планер, 2012. 228 с.

Інформаційні ресурси

1. Сайт бібліотеки університету Ушинського: <http://library.pdpu.edu.ua>

Тема 5. Тактика захисту. Індивідуальні тактичні дії гравців у захисті. Доцільність вибору технічних прийомів захисту, своєчасність їх застосування відповідно до ігрової ситуації. Вибір місця, опіка гравця без м'яча, дії захисника проти нападника з м'ячем. Методика навчання.

Завдання до практичної роботи

Схематичне зображення вправ з ОМВ, усне опитування, робота в парах. Усні доповіді, колективна співбесіда.

1) доцільність вибору технічних прийомів захисту, своєчасність їх застосування відповідно до ігрової ситуації;

2) вибір місця, опіка гравця без м'яча, дії захисника проти нападника з м'ячем; методика навчання.

Завдання до самостійної роботи

1) Описати виконання вправ які відтворюють реалізацію індивідуальних тактичних дій у захисті: доцільність вибору технічних прийомів захисту, своєчасність їх застосування відповідно до ігрової ситуації; вибір місця, опіка гравця без м'яча, дії захисника проти нападника з м'ячем

2) Усна характеристика та аналіз виконаних індивідуальних тактичних дій у захисті.

3) Схематичні зображення виконаних вправ з ОМВ.

Рекомендовані джерела інформації.

Базова

1. Нестеровский Д. И. Баскетбол: Теория и методика обучения. — М.: Академия, 2006. — 336 с.

2. Спортивные игры. Техника, тактика, методика обучения: [учебник] / Ю. Д. Железняк, Ю. М. Портнов, В. П. Савин. — М.: Академия, 2008. — 520с.

Допоміжна

1. Железняк Ю. Д., Портнов Ю. М. Спортивные игры. — М.: Издательский центр Академия, 2002. — 520 с.

2. Костюкевич В. М., Вознюк Т. В., Драчук А. І. Теорія і методика викладання спортивних ігор. Вінниця : Планер, 2012. 228 с.

Інформаційні ресурси

1. Сайт бібліотеки університету Ушинського: <http://library.pdpu.edu.ua>

Тема 6. Тактика захисту. Групові тактичні взаємодії у захисті.

Застосування групових тактичних взаємодій в структурі систем захисту: взаємодія двох гравців (підстрахування, перемикування), трьох гравців (внутрішнє проковзування, зовнішнє проковзування). Методика навчання.

Завдання до практичної роботи

Виконання фізичних вправ, схематичне зображення вправ з ОМВ, усне опитування, робота в парах.

Застосування групових тактичних взаємодій в структурі систем захисту:

1) взаємодія двох гравців (підстрахування, перемикування),

2) трьох гравців (внутрішнє проковзування, зовнішнє проковзування);

3) методика навчання.

Завдання до самостійної роботи

- 1) виконання вправ які відтворюють реалізацію групових тактичних взаємодій: взаємодія двох гравців (підстрахування, перемикування), трьох гравців (внутрішнє проковзування, зовнішнє проковзування).
- 2) Усна характеристика та аналіз виконаних групових тактичних взаємодій.
- 3) Схематичні зображення виконаних вправ з ОМВ.

Рекомендовані джерела інформації.

Базова

1. Нестеровский Д. И. Баскетбол: Теория и методика обучения. — М.: Академия, 2006. — 336 с.
2. Спортивные игры. Техника, тактика, методика обучения: [учебник] / Ю. Д. Железняк, Ю. М. Портнов, В. П. Савин. — М.: Академия, 2008. — 520с.

Допоміжна

1. Железняк Ю. Д., Портнов Ю. М. Спортивные игры. — М.: Издательский центр Академия, 2002. — 520 с.
2. Костюкевич В. М., Вознюк Т. В., Драчук А. І. Теорія і методика викладання спортивних ігор. Вінниця : Планер, 2012. 228 с.

Інформаційні ресурси

1. Сайт бібліотеки університету Ушинського: <http://library.pdpu.edu.ua>

Тема 7. Тактика захисту. Організація командних тактичних захисних дій за системами захисту. Персональний пресинг по усьому майданчику, від центральної лінії на своїй половині. Зонний захист, варіанти організації захисних дій (2-3, 2-1-2, 3-2). Змішаний захист, варіант організації (2-2, 2-1). Методика навчання.

Завдання до практичної роботи

Виконання фізичних вправ, усні доповіді, схематичне зображення вправ з ОМВ, робота в команді.

- 1) персональний пресинг по усьому майданчику, від центральної лінії на своїй половині;
- 2) зонний захист, варіанти організації захисних дій (2-3, 2-1-2, 3-2);
- 3) змішаний захист, варіант організації (2-2, 2-1);
- 4) методика навчання.

Завдання до самостійної роботи

- 1) Виконання вправ які відтворюють реалізацію командних тактичних захисних дій: персональний пресинг по усьому майданчику, від центральної лінії на своїй половині; зонний захист, варіанти організації захисних дій (2-3, 2-1-2, 3-2); змішаний захист, варіант організації (2-2, 2-1);

2) Усна характеристика та аналіз виконаних командних тактичних захисних дій.

3) Схематичні зображення виконаних вправ з ОМВ

Рекомендовані джерела інформації.

Базова

1. Нестеровский Д. И. Баскетбол: Теория и методика обучения. — М.: Академия, 2006. — 336 с.

2. Спортивные игры. Техника, тактика, методика обучения: [учебник] / Ю. Д. Железняк, Ю. М. Портнов, В. П. Савин. — М.: Академия, 2008. — 520с.

Допоміжна

1. Железняк Ю. Д., Портнов Ю. М. Спортивные игры. — М.: Издательский центр Академия, 2002. — 520 с.

2. Костюкевич В. М., Вознюк Т. В., Драчук А. І. Теорія і методика викладання спортивних ігор. Вінниця : Планер, 2012. 228 с.

Інформаційні ресурси

1. Сайт бібліотеки університету Ушинського: <http://library.pdpu.edu.ua>

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. ТАКТИКА ВОЛЕЙБОЛУ, МЕТОДИКА НАВЧАННЯ.

Тема 1. Тактика гри: класифікація командних тактичних дій, групових взаємодій та індивідуальних тактичних дій у волейболі, методика навчання.

Рекомендовані джерела інформації.

Базова

1. Костюкевич В. М. Теорія і методика спортивної підготовки (на прикладі командних ігрових видів спорту). Навчальний посібник. Вінниця : Планер, 2014. 616 с.

2. Наумчук В. І. Теоретико-методичні основи навчання спортивним іграм : навчально-методичний посібник. Тернопіль : Астон, 2017. 180 с.

Допоміжна

1. Бобошко В. В., Романенко С. С., Прокоф'єва Л. А. взаємозв'язок між рівнем розвитку фізичних здібностей та функціональним станом волейболістів. Інноваційна педагогіка: науковий журнал Причорноморського науково-дослідницького інституту економіки та інновацій. Одеса, 2020. № 23. Том 1 С. 68-72.

2. Вознюк Т. В., Ковальчук А. А., Ковальчук О. В. Волейбол у закладах вищої освіти : навчальний посібник. Вінниця : ТОВ «Твори», 2019. 280 с.

Інформаційні ресурси

1. Сайт бібліотеки університету Ушинського: <http://library.pdpu.edu.ua>

Тема 2. Тактика нападу. Індивідуальні та групові тактичні дії у нападі з м'ячем та без м'яча. Індивідуальні тактичні дії у нападі (вибір місця, застосування переміщень); групові тактичні взаємодії у нападі: «хрест», «каскад», «ешелон». Застосування підвідних та спеціальних вправ. Методика навчання.

Завдання до практичної роботи

Виконання фізичних вправ, схематичне зображення вправ з ОМВ, усні доповіді. колективна співбесіда.

1) індивідуальні тактичні дії у нападі (вибір місця, застосування переміщень);

2) групові тактичні взаємодії у нападі: «хрест», «каскад», «ешелон»;

3) застосування підвідних та спеціальних вправ методика навчання.

Завдання до самостійної роботи

1) виконання вправ які відтворюють реалізацію індивідуальних та групових тактичних дій: індивідуальні тактичні дії у нападі (вибір місця, застосування переміщень); групові тактичні взаємодії у нападі: «хрест», «каскад», «ешелон»; застосування підвідних та спеціальних вправ

2) Усна характеристика та аналіз виконаних індивідуальних та групових тактичних дій. Схематичні зображення виконаних вправ з ОМВ

Рекомендовані джерела інформації.

Базова

1. Костюкевич В. М. Теорія і методика спортивної підготовки (на прикладі командних ігрових видів спорту). Навчальний посібник. Вінниця : Планер, 2014. 616 с.

2. Наумчук В. І. Теоретико-методичні основи навчання спортивним іграм : навчально-методичний посібник. Тернопіль : Астон, 2017. 180 с.

Допоміжна

1. Бобошко В. В., Романенко С. С., Прокоф'єва Л. А. взаємозв'язок між рівнем розвитку фізичних здібностей та функціональним станом волейболістів. Інноваційна педагогіка: науковий журнал Причорноморського науково-дослідницького інституту економіки та інновацій. Одеса, 2020. № 23. Том 1 С. 68-72.

2. Вознюк Т. В., Ковальчук А. А., Ковальчук О. В. Волейбол у закладах вищої освіти : навчальний посібник. Вінниця : ТОВ «Твори», 2019. 280 с.

Інформаційні ресурси

1. Сайт бібліотеки університету Ушинського: <http://library.pdpu.edu.ua>

Тема 3. Тактика нападу. Групові тактичні взаємодії у нападі. Система організації атакуючих дій через сполучного гравця передньої лінії. Організація

атакуючих дій через сполучного гравця задньої лінії. Застосування підвідних та спеціальних вправ. Методика навчання.

Завдання до практичної роботи

Виконання фізичних вправ, схематичне зображення вправ з ОМВ, робота в парах

1) система організації атакуючих дій через сполучного гравця передньої лінії;

2) організація атакуючих дій через сполучного гравця задньої лінії;

3) застосування підвідних та спеціальних вправ; методика навчання.

Завдання до самостійної роботи

1) виконання вправ які відтворюють реалізацію групових тактичних взаємодій, система організації атакуючих дій через сполучного гравця передньої лінії; організація атакуючих дій через сполучного гравця задньої лінії; застосування підвідних та спеціальних вправ;

2) Усна характеристика та аналіз виконаних групових тактичних взаємодій.

3) Схематичні зображення виконаних вправ з ОМВ

Рекомендовані джерела інформації.

Базова

1. Костюкевич В. М. Теорія і методика спортивної підготовки (на прикладі командних ігрових видів спорту). Навчальний посібник. Вінниця : Планер, 2014. 616 с.

2. Наумчук В. І. Теоретико-методичні основи навчання спортивним іграм : навчально-методичний посібник. Тернопіль : Астон, 2017. 180 с.

Допоміжна

1. Бобошко В. В., Романенко С. С., Прокоф'єва Л. А. взаємозв'язок між рівнем розвитку фізичних здібностей та функціональним станом волейболістів. Інноваційна педагогіка: науковий журнал Причорноморського науково-дослідницького інституту економіки та інновацій. Одеса, 2020. № 23. Том 1 С. 68-72.

2. Вознюк Т. В., Ковальчук А. А., Ковальчук О. В. Волейбол у закладах вищої освіти : навчальний посібник. Вінниця : ТОВ «Твори», 2019. 280 с.

Інформаційні ресурси

1. Сайт бібліотеки університету Ушинського: <http://library.pdpu.edu.ua>

Тема 4. Тактика нападу. Організація командних атакуючих дій за системами нападу. Розташування гравців на майданчику за системою «4:2», «5:1». Організація атакуючих дій з залученням 4 нападників, 5 нападників. Організація атакуючих дій з залученням нападників задньої лінії. Методика навчання.

Завдання до практичної роботи

Виконання фізичних вправ, схематичне зображення вправ з ОМВ, робота в команді

- 1) розташування гравців на майданчику за системою «4:2», «5:1»;
- 2) організація атакуючих дій з залученням 4 нападників, 5 нападників;
- 3) організація атакуючих дій з залученням нападників задньої лінії;
- 4) методика навчання.

Завдання до самостійної роботи

1) Описати виконання вправ які відтворюють реалізацію командних атакуючих дій розташування гравців на майданчику за системою «4:2», «5:1»; організація атакуючих дій з залученням 4 нападників, 5 нападників; організація атакуючих дій з залученням нападників задньої лінії

- 2) Усна характеристика та аналіз виконаних командних атакуючих дій.
- 3) Схематичні зображення виконаних вправ з ОМВ

Рекомендовані джерела інформації.

Базова

1. Костюкевич В. М. Теорія і методика спортивної підготовки (на прикладі командних ігрових видів спорту). Навчальний посібник. Вінниця : Планер, 2014. 616 с.

2. Наумчук В. І. Теоретико-методичні основи навчання спортивним іграм : навчально-методичний посібник. Тернопіль : Астон, 2017. 180 с.

Допоміжна

1. Бобошко В. В., Романенко С. С., Прокоф'єва Л. А. взаємозв'язок між рівнем розвитку фізичних здібностей та функціональним станом волейболістів. Інноваційна педагогіка: науковий журнал Причорноморського науково-дослідницького інституту економіки та інновацій. Одеса, 2020. № 23. Том 1 С. 68-72.

2. Вознюк Т. В., Ковальчук А. А., Ковальчук О. В. Волейбол у закладах вищої освіти : навчальний посібник. Вінниця : ТОВ «Твори», 2019. 280 с.

Інформаційні ресурси

1. Сайт бібліотеки університету Ушинського: <http://library.pdpu.edu.ua>

Тема 5. Тактика захисту. Індивідуальні тактичні дії гравців у захисті. Вибір місця, застосування переміщень, блокування. Організація індивідуального блокування в протистоянні різним варіантам атакуючих дій суперників. Застосування підвідних та спеціальних вправ. Методика навчання.

Завдання до практичної роботи

Усні доповіді, схематичне зображення вправ з ОМВ, колективна співбесіда.

- 1) вибір місця, застосування переміщень, блокування;

2) організація індивідуального блокування в протистоянні різним варіантам атакуючих дій суперників;

3) застосування підвідних та спеціальних вправ; методика навчання.

Завдання до самостійної роботи

1) виконання вправ які відтворюють реалізацію індивідуальних тактичних дій: вибір місця, застосування переміщень, блокування; організація індивідуального блокування в протистоянні різним варіантам атакуючих дій суперників

2) Усна характеристика та аналіз виконаних індивідуальних тактичних дій.

3) Схематичні зображення

Рекомендовані джерела інформації.

Базова

1. Костюкевич В. М. Теорія і методика спортивної підготовки (на прикладі командних ігрових видів спорту). Навчальний посібник. Вінниця : Планер, 2014. 616 с.

2. Наумчук В. І. Теоретико-методичні основи навчання спортивним іграм : навчально-методичний посібник. Тернопіль : Астон, 2017. 180 с.

Допоміжна

1. Бобошко В. В., Романенко С. С., Прокоф'єва Л. А. взаємозв'язок між рівнем розвитку фізичних здібностей та функціональним станом волейболістів. Інноваційна педагогіка: науковий журнал Причорноморського науково-дослідницького інституту економіки та інновацій. Одеса, 2020. № 23. Том 1 С. 68-72.

2. Вознюк Т. В., Ковальчук А. А., Ковальчук О. В. Волейбол у закладах вищої освіти : навчальний посібник. Вінниця : ТОВ «Твори», 2019. 280 с.

Інформаційні ресурси

1. Сайт бібліотеки університету Ушинського: <http://library.pdpu.edu.ua>

Тема 6. Тактика захисту. Групові тактичні взаємодії гравців у захисті. Організація групового блокування (подвійний, потрійний) в протистоянні різним варіантам атакуючих дій суперників. Страхування блоку і нападників. Застосування підвідних та спеціальних вправ. Методика навчання.

Завдання до практичної роботи

Виконання фізичних вправ, схематичне зображення вправ з ОМВ, усні доповіді, робота в парах.

1) організація групового блокування (подвійний, потрійний) в протистоянні різним варіантам атакуючих дій суперників;

2) страхування блоку і нападників;

3) застосування підвідних та спеціальних вправ; методика навчання.

Завдання до самостійної роботи

1) Виконання вправ які відтворюють реалізацію групових тактичних взаємодій: організація групового блокування (подвійний, потрійний) в протистоянні різним варіантам атакуючих дій суперників; страхування блоку і нападників

2) Усна характеристика та аналіз виконаних групових тактичних взаємодій.
Схематичні зображення виконаних вправ з ОМВ

Рекомендовані джерела інформації.

Базова

1. Костюкевич В. М. Теорія і методика спортивної підготовки (на прикладі командних ігрових видів спорту). Навчальний посібник. Вінниця : Планер, 2014. 616 с.

2. Наумчук В. І. Теоретико-методичні основи навчання спортивним іграм : навчально-методичний посібник. Тернопіль : Астон, 2017. 180 с.

Допоміжна

1. Бобошко В. В., Романенко С. С., Прокоф'єва Л. А. взаємозв'язок між рівнем розвитку фізичних здібностей та функціональним станом волейболістів. Інноваційна педагогіка: науковий журнал Причорноморського науково-дослідницького інституту економіки та інновацій. Одеса, 2020. № 23. Том 1 С. 68-72.

2. Вознюк Т. В., Ковальчук А. А., Ковальчук О. В. Волейбол у закладах вищої освіти : навчальний посібник. Вінниця : ТОВ «Твори», 2019. 280 с.

Інформаційні ресурси

1. Сайт бібліотеки університету Ушинського: <http://library.pdpu.edu.ua>

Тема 7. Тактика захисту. Організація командних тактичних захисних дій за системами захисту. Система захисту «кутом уперед». Організація страхування нападників при реалізації цієї системи з залученням гравця вільного від блоку. Система захисту «кутом назад». Організація страхування нападників при реалізації цієї системи з залученням гравця б зони. Застосування підвідних та спеціальних вправ. Методика навчання.

Завдання до практичної роботи

Виконання фізичних вправ, схематичне зображення вправ з ОМВ, усні доповіді, робота в команді

1) система захисту «кутом уперед»;

2) організація страхування нападників при реалізації цієї системи з залученням гравця вільного від блоку;

3) система захисту «кутом назад»;

4) організація страхування нападників при реалізації цієї системи з залученням гравця 6 зони;

5) застосування підвідних та спеціальних вправ; методика навчання.

Завдання до самостійної роботи

1) Виконання вправ які відтворюють реалізацію командних тактичних дій: система захисту «кутом уперед»; організація страхування нападників при реалізації цієї системи з залученням гравця вільного від блоку; система захисту «кутом назад»; організація страхування нападників при реалізації цієї системи з залученням гравця 6 зони;

2) Усна характеристика та аналіз виконаних командних тактичних захисних дій. Схематичні зображення виконаних вправ з ОМВ

Рекомендовані джерела інформації.

Базова

1. Костюкевич В. М. Теорія і методика спортивної підготовки (на прикладі командних ігрових видів спорту). Навчальний посібник. Вінниця : Планер, 2014. 616 с.

2. Наумчук В. І. Теоретико-методичні основи навчання спортивним іграм : навчально-методичний посібник. Тернопіль : Астон, 2017. 180 с.

Допоміжна

1. Бобошко В. В., Романенко С. С., Прокоф'єва Л. А. взаємозв'язок між рівнем розвитку фізичних здібностей та функціональним станом волейболістів. Інноваційна педагогіка: науковий журнал Причорноморського науково-дослідницького інституту економіки та інновацій. Одеса, 2020. № 23. Том 1 С. 68-72.

2. Вознюк Т. В., Ковальчук А. А., Ковальчук О. В. Волейбол у закладах вищої освіти : навчальний посібник. Вінниця : ТОВ «Твори», 2019. 280 с.

Інформаційні ресурси

1. Сайт бібліотеки університету Ушинського: <http://library.pdpu.edu.ua>

Тема 8. Основи планування процесу спеціальної фізичної підготовки у волейболі. Особливості застосування засобів техніко-тактичної спрямованості у поєднанні з засобами загальної фізичної підготовки.

Завдання до практичної роботи

Усні доповіді, колективна співбесіда, дискусія.

1. Особливості застосування засобів техніко-тактичної спрямованості у поєднанні з засобами загальної фізичної підготовки.

Завдання до самостійної роботи

1) взаємозалежність рівня техніко-тактичної підготовленості волейболіста з рівнем його загальної фізичної підготовленості.

2) Охарактеризувати та обґрунтувати необхідність поєднання засобів загальної фізичної підготовки і спеціальної фізичної підготовки (техніка, тактика) в межах тренувального заняття, тренувального мікроциклу, мезоциклу та етапів підготовки.

Рекомендовані джерела інформації.

Базова

1. Костюкевич В. М. Теорія і методика спортивної підготовки (на прикладі командних ігрових видів спорту). Навчальний посібник. Вінниця : Планер, 2014. 616 с.

2. Наумчук В. І. Теоретико-методичні основи навчання спортивним іграм : навчально-методичний посібник. Тернопіль : Астон, 2017. 180 с.

Допоміжна

1. Бобошко В. В., Романенко С. С., Прокоф'єва Л. А. взаємозв'язок між рівнем розвитку фізичних здібностей та функціональним станом волейболістів. Інноваційна педагогіка: науковий журнал Причорноморського науково-дослідницького інституту економіки та інновацій. Одеса, 2020. № 23. Том 1 С. 68-72.

2. Вознюк Т. В., Ковальчук А. А., Ковальчук О. В. Волейбол у закладах вищої освіти : навчальний посібник. Вінниця : ТОВ «Твори», 2019. 280 с.

Інформаційні ресурси

1. Сайт бібліотеки університету Ушинського: <http://library.pdpu.edu.ua>

4. Індивідуальне навчально-дослідне завдання

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) є видом позааудиторної самостійної роботи здобувача навчального, навчально-дослідницького чи проектно-конструкторського характеру, яке використовується в процесі вивчення програмного матеріалу навчальної дисципліни і є необхідною умовою формування підсумкової оцінки з дисципліни.

Одним із найважливіших завдань вузівської підготовки є широке залучення здобувачів до наукових досліджень. Знання і уміння, необхідні для вироблення навиків навчально-дослідної роботи майбутні спеціалісти отримують впродовж всього періоду навчання.

Виконання індивідуального навчально-дослідного завдання сприяє поглибленню і закріпленню теоретичних знань, отриманих здобувачами при

прослуховуванні лекційного курсу та самостійному вивченню дисципліни, виробленню навичок аналізу соціально- економічних явищ та процесів.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання виконується самостійно при консультуванні викладачем протягом вивчення дисципліни у відповідності до графіку навчального процесу. За навчальним планом на виконання одного ІНДЗ відводиться 6 годин.

В межах залікового кредиту ІНДЗ оцінюється і має вагому частку в підсумковій оцінці залікового кредиту.

Теми ІНДЗ:

№ з/п	Назва теми	К-ть годин	
		Денна	Заочна
Змістовий модуль 1. Тактика гандболу, методика навчання			
1	Навчання тактичним діям: індивідуальні тактичні дії нападника та захисника (вибір місця, доцільність і своєчасність ухвалення рішень).		
2	Навчання тактичним діям у нападі: групові тактичні взаємодії у парах, трійках з лінійним та перехресним пересуванням, створення внутрішнього та зовнішнього заслону.		
3	Навчання тактичним діям у нападі: групові тактичні взаємодії з залученням чотирьох і більше польових гравців (стягування).		
4	Навчання тактичним діям у нападі: умови застосування систем нападу (стрімкий прорив, позиційний напад), реалізація варіантів цих систем.		
5	Навчання тактичним діям у захисті: групові тактичні взаємодії (групове блокування, підстрахування, перемикування, проковзування).		
6	Навчання тактичним діям у захисті: умови застосування систем захисту (персональний, позиційний та змішаний захист), реалізація варіантів цих систем.		
7	Навчання тактичним діям: індивідуальні тактичні дії воротаря при виконанні захисних дій та організації атакуючих дій. Взаємодія з польовими гравцями.		
8	Тема запропонована студентом.		
	Разом	6	6
Змістовий модуль 2. Тактика баскетболу, методика навчання			
1	Навчання тактичним діям: індивідуальні тактичні дії нападника та захисника (вибір місця, доцільність і своєчасність ухвалення рішень).		
2	Навчання тактичним діям у нападі: групові тактичні взаємодії у парах, трійках з лінійним та перехресним пересуванням, створення		

	внутрішнього і зовнішнього заслону та наведення.		
3	Навчання тактичним діям у нападі: умови застосування систем нападу (стрімкий прорив, позиційний напад), реалізація варіантів цих систем.		
4	Навчання тактичним діям у захисті: групові тактичні взаємодії (підстрахування, перемикання, проковзування).		
5	Навчання тактичним діям у захисті: умови застосування систем захисту (персональний, позиційний та змішаний захист), реалізація варіантів цих систем.		
6	Тема запропонована студентом.		
	Разом	6	6
Змістовий модуль 3. Тактика волейболу, методика навчання			
1	Навчання тактичним діям: індивідуальні тактичні дії нападника та захисника (вибір місця, доцільність і своєчасність ухвалення рішень).		
2	Навчання тактичним діям у нападі: групові тактичні взаємодії («хрест», «каскад», «ешелон»).		
3	Навчання тактичним діям у нападі: організації атакуючих дій через сполучного гравця передньої лінії, або через сполучного гравця задньої лінії.		
4	Навчання тактичним діям у нападі: застосування систем нападу при розташуванні гравців за системою «4:2», «5:1», а також із залученням нападників задньої лінії.		
5	Навчання тактичним діям у захисті: групові тактичні взаємодії в організації групового блокування (подвійний, потрійний) та в протистоянні з різними варіантам атакуючих дій суперників.		
6	Навчання тактичним діям у захисті: умови застосування систем захисту «кутом уперед», «кутом назад». Організація страхування нападників з залученням гравця вільного від блоку та гравця 6 зони.		
7	Тема запропонована студентом.		
	Разом	6	6
	Усього:	18	18

Критерії оцінювання за різними видами роботи

Вид роботи	Бали	Критерії
Практичні заняття	0 балів	Студент бере участь у практичному занятті, але не виявляє ініціативи і бажання виконувати навчальні завдання. Студент не бере участі в практичному занятті, є лише спостерігачем або відсутній.
	1 бал	Студент бере участь у практичному занятті, проявляє ініціативу і бажання при виконанні навчальних завдань, виконує поставлені завдання практично без помилок, здатен аналізувати і інтерпретувати результати навчання.
Самостійна робота	0 балів	Робота не виконана, або виконана формально, студент не володіє матеріалом.
	1 бал	Робота виконана не в повному обсязі, спостерігається формальний підхід, студент слабо володіє матеріалом.
	2 бали	Робота виконана в повному обсязі, студент володіє матеріалом, присутня деталізація у виконанні, саме виконання характеризується творчим підходом.
Індивідуальне навчально-дослідне завдання (комплекс фізичних вправ)	0 балів	Завдання не виконано.
	1-3 бали	Завдання виконано формально і не повністю, обсягом, який складає 1/2. Зміст і структура роботи частково відповідає вимогам завдання. Наявна значна кількість суттєвих помилок. Здобувач не володіє науковим мисленням, методом аналізу навчального матеріалу, не здатен виконувати дослідницьку роботу та узагальнювати інформацію зі спеціальної літератури.
	4-5 балів	Завдання виконане загалом формально не в повному обсязі, який складає 2/3. Зміст і структура роботи частково відповідає вимогам завдання. Наявна незначна кількість суттєвих помилок. Робота характеризується відсутністю змістової цілісності і непослідовністю викладу матеріалу. Здобувач в окремих випадках демонструє наукове мислення і припускається помилок в аналізі навчального матеріалу, поодинокі спроби виконувати дослідницьку роботу та узагальнювати інформацію зі спеціальної літератури.
	6-7 балів	Завдання виконано з творчим підходом містить авторські елементи, розгорнуте, але не в повному обсязі і становить 3/4 від обсягу завдання. Зміст і структура роботи переважно відповідає вимогам завдання. Наявні поодинокі помилки. Робота здебільшого характеризується змістовою цілісністю і послідовністю викладу матеріалу. Здобувач демонструє наукове мислення, але припускається помилок в аналізі навчального матеріалу, здатність посередньо виконувати дослідницьку роботу та

		узагальнювати інформацію зі спеціальної літератури.
	8 балів	Завдання виконано повністю. Продемонстровано творчий підхід, містить авторські елементи, розгорнуте і деталізоване. Зміст і структура роботи відповідає вимогам завдання. Робота характеризується змістовою цілісністю і послідовністю викладу матеріалу. Здобувач демонструє наукове мислення, вміння аналізувати навчальний матеріал, здатність якісно виконувати дослідницьку роботу та узагальнювати інформацію зі спеціальної літератури.

**РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ ЗДОБУВАЧІ ЗА
РЕЗУЛЬТАТАМИ ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ
(залік)**

Поточний контроль (практичні заняття, самостійна робота)			ІНДЗ	Сума
Теми	Бали	Разом		
Змістовий модуль 1				
Тема 1		0-21	0-8	29
Тема 2	0-3			
Тема 3	0-3			
Тема 4	0-3			
Тема 4	0-3			
Тема 5	0-3			
Тема 6	0-3			
Тема 7	0-3			
Змістовий модуль 2				
Тема 1		0-24	0-8	0-32
Тема 2	0-3			
Тема 3	0-3			
Тема 4	0-3			
Тема 4	0-3			
Тема 5	0-3			
Тема 6	0-3			
Тема 7	0-3			
Тема 7	0-3			
Змістовий модуль 3				
Тема 1		0-31	0-8	0-39
Тема 2	0-3			
Тема 3	0-3			

Тема 4	0–3		
Тема 5	0–3		
Тема 6	0–3		
Тема 7	0-3		
Тема 8	0-13		
Усього		76	24
			100

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗА ВСІМА ВИДАМИ КОНТРОЛЮ

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90–100	A	зараховано
82–89	B	зараховано
74–81	C	
64–73	D	зараховано
60–63	E	
35–59	FX	незараховано з можливістю повторного складання
0–34	F	незараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Костюкевич В. М. Теорія і методика спортивної підготовки (на прикладі командних ігрових видів спорту). Навчальний посібник. Вінниця : Планер, 2014. 616 с.
2. Наумчук В. І. Теоретико-методичні основи навчання спортивним іграм : навчально-методичний посібник. Тернопіль : Астон, 2017. 180 с.
3. Соловей О. М., Соловей Д. О. Основи навчання тактики гри в гандбол. Навчальний посібник. Дніпро. Видавництво : 2018. 112 с.

Допоміжна

1. Бобошко В. В., Романенко С. С., Прокоф'єва Л. А. взаємозв'язок між рівнем розвитку фізичних здібностей та функціональним станом волейболістів. Інноваційна педагогіка: науковий журнал Причорноморського науково-дослідницького інституту економіки та інновацій. Одеса, 2020. № 23. Том 1 С. 68-72.

2. Вознюк Т. В., Ковальчук А. А., Ковальчук О. В. Волейбол у закладах вищої освіти : навчальний посібник. Вінниця : ТОВ «Твори», 2019. 280 с.
3. Гандбол. Міжнародні правила гри. Київ, 2016. 88 с.
4. Драчук А. І., Свіршук Н. С. Теорія і методика викладання гандболу : навчальний посібник. Вінниця: «Ландо ЛТД», 2012. 152 с.
5. Дубовик Р. Т., Краснов В. П., Костенко М. Р., Крупко Н. В. Ігровий метод удосконалення рухових умінь та навиків з різних видів спорту. Навчально-методичний посібник. Київ, НУБіП, 2015. 42с.
6. Кисельов В. О. Методологічні підходи до формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до організації спортивно-масових заходів. Інноваційна педагогіка. 2020. № 29 (1). С. 145–148.
7. Костюкевич В. М., Вознюк Т. В., Драчук А. І. Теорія і методика викладання спортивних ігор. Вінниця : Планер, 2012. 228 с.
8. Кубраченко А. Г., Ткачук В. Г., Голуб В. П. Система підготовки гандболістів. Київ : Київдрук, 2013. 556 с.
9. Левків В. І., Кудріна Н. В., Згоба В. Л. Теорія і методика викладання гандболу : методичний посібник. Львів : ЛДУФК, 2011. 136 с.
10. Мельник В., Пітин М. Ефективність програми удосконалення атакуювальних тактичних дій гандболістів на етапі підготовки до вищих досягнень. Фізична активність, здоров'я і спорт. 2015. № 1 (19). С. 38-46.
11. Мужичок В. О. Профілактика та попередження травматизму в фізкультурній та спортивній діяльності студентів ВНЗ. Молодий вчений. 2017. № 3.1 (43.1). С. 257–261.
12. Наумчук В. І. Професійна підготовка майбутніх учителів фізичної культури в процесі самостійної роботи зі спортивних ігор: навчальний посібник. Тернопіль : Астон, 2010. 160 с.
13. Прозар М.В., Козак Є.П. Теорія і методика викладання спортивних ігор (волейбол): навчальний посібник. Кам'янець-Подільський: ТОВ «Друкарня Рута», 2015. 234 с. URL : <http://elar.kpnu.edu.ua:8081/xmlui/handle/123456789/1522>
14. Поплавський Л. Ю. Баскетбол. Київ: Олімпійська література, 2004. 447 с.
15. Романенко С. С., Підгірний О. В. Особливості організації сенсомоторної функції волейболістів з урахуванням рівня фізичної підготовленості. Інноваційна педагогіка. Науковий журнал. Випуск 10 том 3. Одеса. Причорноморський науково-дослідний інститут економіки та інновацій. 2019. 180 с., С. 47-52.
16. Твердохлебова Ю. М. Методологічні основи підготовки фахівців фізичної культури і спорту до використання здоров'явідновлювальних технологій у професійній діяльності. Фізико-математична освіта. 2018. № 1(15). С. 49-53.
17. Тищенко В. О. Гандбол : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Запоріжжя : Акцент Інвест-трейд, 2014. 232 с.

18. Тищенко, В. О., Соколова, О. В., Белоус, М. А., & Шипенко, А. О. Оцінка ефективності експериментальної програми спеціальної фізичної підготовки гандболістів. *Фізичне виховання та спорт*, (2), 2021. С. 166-172. URL : <https://doi.org/10.26661/2663-5925-2020-2-25>

19. Тищенко В. О., Харченко-Баранецька Л. Л., Степанюк С. І., Шеховцова К. В. Моделювання як засіб удосконалення спеціальної технічної підготовленості в складнокоординованих видах спорту. *Фізичне виховання та спорт*, (1), 2020. С. 150-158.

URL : <http://journalsofznu.zp.ua/index.php/sport/article/view/1541>

20. Тітова Г. В., Осіпова І. В., Пастернацький В. В. Сучасні підходи до відбору дітей у баскетболі Інноваційна педагогіка: науковий журнал Причорноморського науково-дослідницького інституту економіки та інновацій. Одеса, 2020. № 23. Том 2 С. 114-119.

21. Цапенко В. А. Тактика игры в гандбол: учебное пособие для преподавателей физического воспитания и студентов высших учебных заведений. Запорожье: ЗГУ, 2004. 106 с.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотека Університету Ушинського : офіційний сайт.
URL : <https://library.pdpu.edu.ua/>

2. URL : <http://www.lsl.lviv.ua> – Львівська національна наукова бібліотека імені В. Стефаника.

3. Наукова бібліотека Національного університету «Києво-Могилянська академія». <http://www.library.ukma.kiev.ua>

4. Офіційні волейбольні правила 2017 – 2020 рр.

URL : http://advu.com.ua/sites/default/files/oficiyni_pravyla_voleybolu.pdf

5. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського.

URL : www.nbuv.gov.ua

6. Інституційний репозитарій Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Факультет фізичного виховання і спорту. URL : <http://93.183.203.244/handle/123456789/7>

Навчальне видання

Сергій РОМАНЕНКО

Ганна ТІТОВА

Методичні рекомендації

для проведення практичних занять та організації самостійної роботи
з дисципліни **«СПОРТИВНІ ІГРИ З МЕТОДИКОЮ ВИКЛАДАННЯ»**

для здобувачів вищої освіти за першим (бакалаврським) рівнем
зі спеціальності 017 Фізична культура і спорт